

Statenvoorstel 19/21 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 12 april 2021

PS-vergadering :

Onderwerp

Vooroverlegreactie inzake Rijksinpassingsplan Zuid-West 380 kV Oost

Datum

9 maart 2021

Documentnummer

GS: 4844491

PS: 4853321

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De Ministers van EZK en BZK bereiden in het kader van de Rijkscoördinatieregeling een inpassingsplan voor, voor de uitbreiding van de hoogspanningsverbinding 380 kV voor het deel tussen Rilland en Tilburg, genoemd het RIP Zuid-West 380 kV Oost. Vernieuwing en uitbreiding is noodzakelijk om aan de wettelijke eisen van leveringszekerheid van elektriciteit te kunnen voldoen. Het RIP Zuid-West 380 kV Oost bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het tracé tussen Rilland en Tilburg (vernieuwing en uitbreiding van capaciteit)
- De aansluiting van de bestaande 150kV hoogspanningsverbindingen op de 150 kV stations
- De aanpassing van de bestaande 150kV stations
- Tijdelijke verbindingen (gedurende de aanleg van definitieve tracé).

In het kader van dit vooroverleg worden GS op grond van artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening en PS op grond van artikel 3.28 Wet ruimtelijke ordening afzonderlijk gevraagd op dit plan te reageren. Uit artikel 3.28 Wet ruimtelijke ordening volgt: *'Indien sprake is van nationale belangen kan Onze Minister, de gemeenteraad en provinciale staten gehoord, voor de daarbij betrokken gronden een inpassingsplan vaststellen. Het horen van de gemeenteraad en provinciale staten kan worden gecombineerd met overleg, bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening'*.

Het voorstel.

1. Kennis te nemen van het voorontwerp-Rijksinpassingsplan Zuid-West 380 kV Oost.
2. Tot het uitbrengen van een vooroverlegreactie op het voorontwerp-Rijksinpassingsplan Zuid-West 380 kV Oost.
3. Aan te sluiten bij de door GS uitgebrachte vooroverlegreactie d.d. 9 maart 2021.

Aanleiding

Het voorontwerp Rijksinpassingsplan Zuid-West 380 kV Oost ligt ter inzage in het kader van het wettelijk vooroverleg. Het Ministerie van EZK en BZK heeft bij schrijven van 25 februari j.l. aan GS en PS verzocht om een vooroverlegreactie op het plan, binnen de termijn van 8 weken.

Datum

9 maart 2021

Documentnummer

GS: 4844491

PS: 4853321

Bevoegdheid

Op grond van artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening en op grond van artikel 3.28 Wet ruimtelijke ordening hebben GS respectievelijk PS een zelfstandige bevoegdheid om te reageren op het Rijksinpassingsplan.

Doel

Aan de totstandkoming van het voorontwerp Rijksinpassingsplan is sinds 2009 een intensief traject van samenwerking voorafgegaan, tussen de betrokken gemeenten, Tennet en het Rijk. Dit heeft geresulteerd in de vaststelling van het Voorkeursalternatief (VKA) door de minister in september 2019. Het tracé is opgedeeld en door de afzonderlijke overheden uitgewerkt in deelgebieden. Bij de uitwerking van de deelgebieden is maximaal gestreefd naar de volgende principes: zorg voor bundeling met bestaande 150 kV verbindingen, zorg voor bundeling met bovenregionale infrastructuur, vaarwegen, het ontzien van het landschap, natuur en woonomgeving. Voor het gehele tracé is voorzien in een Landschapsplan.

Na 2019 zijn op enkele deelgebieden, in opdracht van de minister, specifieke oplossingen uitgewerkt. De provincie heeft in het voortraject een behoorlijke rol gespeeld in het kader van de omgevingsdialoog en de aanpak van knelpunten. Met het voorstel tot het uitbrengen van de concept-vooroverlegreactie wordt beoogd in te stemmen met de totstandkoming en de inhoud van het Inpassingsplan. Tevens wordt voorgesteld een kanttekening te plaatsen bij de uitwerking van de natuurcompensatie.

Noodzaak en ontwikkelingen in de energiesector

De noodzaak om te komen tot een versterking van het hoogspanningsnet houdt verband met de ontwikkelingen in de energiesector, welke sterk in beweging is. De vraag naar elektriciteit neemt toe. Tegelijkertijd zorgt de transitie van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare bronnen van energie zoals wind en energie in combinatie met lokaal opgewekte energie voor nieuwe uitdagingen voor het elektriciteitsnet.

Vernieuwing en uitbreiding van het hoogspanningsnet is noodzakelijk om zowel knelpunten die kunnen ontstaan bij het transport van elektriciteit als knelpunten die kunnen ontstaan bij onderhoud aan het net te voorkomen.

Grootschalige opwek van energie op basis van fossiele brandstoffen vindt vooral langs de kust plaats in Nederland. Het betekent dat de opgewekte energie relatief ver van de verbruikerscentra afliggen. Uit berekeningen blijkt dat bovengenoemde ontwikkelingen tot knelpunten kunnen gaan leiden in het transport vanaf Zeeland naar het achterland. De omvang van de knelpunten nemen toe als gevolg van de voorziene groei van duurzame energie in Zeeland.

In de versterking van de transportcapaciteit in Zeeland tussen Borsele en Rilland wordt reeds voorzien met het Rijksinpassingsplan Zuid-West 380 kV West. Onderhavig project voorziet in versterking van het net tussen Rilland en Tilburg. Met de aansluiting van de nieuwe 380 kV verbinding op het hoogspanningsstation Tilburg, wordt aangesloten op de landelijke 380 kV ring en wordt gezorgd voor een goede geografische spreiding waarmee technische problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden. Deze technische problemen zouden niet voorkomen kunnen worden bij de aansluiting aan het bestaande hoogspanningsstation Geertruidenberg.

Datum

9 maart 2021

Documentnummer

GS: 4844491

PS: 4853321

Provinciale rol in relatie tot participatie en omgevingskwaliteit

Gedurende het gehele proces heeft de provincie een procesmatige rol vervuld, gericht op een goede participatie met de omgeving en zorgvuldigheid ten aanzien van behoud en versterking van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. De focus ligt hierbij op, de voortgang in het proces, het komen tot gezamenlijke bijdragen en gezamenlijk advies vanuit de samenwerkende overheden.

Naast de uitwerkingen op tracéniveau betreft dit de provinciale betrokkenheid bij deelgebiedsuitwerkingen, als ook wijze waarop invulling is en wordt gegeven aan de maatregelen landschappelijke inpassing en natuur- en boscompensatie. Provincie beantwoordt hierdoor, met veelvuldig overleg, op concrete wijze aan de verantwoordelijke rol, ten aanzien van de realisatie van natuur- en boscompensatie en aan het belang van versterken landschapskwaliteit. De komende periode wordt dit nog meer zichtbaar in het Landschapsplan, wat nu in concept beschikbaar is en de komend jaar nader wordt uitgewerkt.

Verder is de provinciale betrokkenheid ook van betekenis ter ondersteuning van afwegingen in bijvoorbeeld een deel van het tracé tussen Rilland en Roosendaal waar een deel van het tracé (ca. 10 km) ondergronds aangelegd wordt in de bestaande buisleidingenstraat vanwege het Natura 2000 gebied van de Brabantse wal.

Tevens ondersteunt de provincie het overleg over de nadere verkenning van het uitwerkingsgebied Zevenbergschen Hoek. Hier is het gezamenlijke advies voor het tracé door minister niet overgenomen. Waarna minister Tennet heeft verzocht om extra inspanningen te doen om de leefbaarheid van het buurtschap Kattenkraam te behouden. Tennet onderzoekt de mogelijkheden en voert samen met de gemeente; provincie en het ministerie van EZK het gesprek hierover. Afhankelijk van het resultaat, geboden oplossingen voor de zogenaamde gevoelige bestemmingen, kan er voor provincie in een later stadium een meer concrete rol zijn weggelegd.

Vooroverlegreactie

Náást het belang van een toekomstbestendige elektriciteitsverbinding is het provinciaal belang bij dit Rijksinpassingsplan gelegen in een goede landschappelijke inpassing van het tracé en compensatie van natuur bij aantasting van het Natuur Netwerk Brabant. In de vooroverlegreactie wordt aandacht gevraagd voor de nadere uitwerking van de compensatie. Daar waar

nog nadere uitwerking plaats vindt van inpassing en compensatiemaatregelen vragen we in de vooroverlegreactie specifiek om aandacht voor continuering van de provinciale betrokkenheid.

Datum

9 maart 2021

Documentnummer

GS: 4844491

PS: 4853321

Argumenten

1.1. Met de vaststelling van het Rijksinpassingsplan 380 kV wordt voorzien in een toekomstbestendige oplossing om de bestaande knelpunten in de elektriciteitsvoorziening veilig te stellen en te verzekeren.

Aan de totstandkoming van dit plan is een langdurig en zorgvuldig proces van afstemming voorafgegaan met het ministerie van EZK en alle betrokken partijen; provincie, samenwerkende overheden (SO), Rijkswaterstaat, waterschappen, buisleidingbeheerders en omwonenden. Parallel aan dit proces is in het kader van het MER- onderzoek gedaan naar de relevante omgevingsaspecten. De deeltracées zijn door de gemeenten zelf in samenspraak met de omgeving nader uitgewerkt.

Kanttekeningen

1.1. Belangrijk onderdeel van het Rijksinpassingsplan is het Landschapsplan en betreft de natuurcompensatie.

Over het Landschapsplan is ambtelijk veelvuldig overleg gevoerd en afstemming bereikt. Over de kwaliteit en de kwantiteit van de vereiste natuurcompensatie is over de gehanteerde principes ambtelijk afstemming bereikt. De gevolgen voor het Natuur Netwerk Brabant en de wijze waarop compensatie plaatsvindt en hoe dit juridisch wordt geborgd vraagt nader aandacht bij het verder in procedure brengen van het ontwerp Rijksinpassingsplan.

Financiën

Niet van toepassing.

Klimaat

Met het Rijksinpassingsplan wordt beoogd een toekomstbestendige elektriciteitsvoorziening voor dit deel van Brabant veilig te stellen. Dit is mede noodzakelijk met het oog op de energietransitie, waarbij in toenemende mate een verschuiving optreedt van het gebruik van fossiele brandstoffen naar het gebruik van duurzame vormen van energie (wind en zon). Deze ontwikkelingen brengen onder andere met zich mee dat het bestaande net teveel belast wordt. Het Rijksinpassingsplan past in ons uitvoeringsprogramma Energie.

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing.

Planning

De Minister heeft gevraagd om binnen 8 weken een reactie uit te brengen dus voor 22 april. Met de griffie is de volgende planning overeengekomen. Op 15 maart: behandeling voorstel in de agendavergadering. Tevens wordt het voorstel besproken, betreffende de uitnodiging namens de Minister tot het geven

van een presentatie over het Inpassingsplan op 26 maart. Op 26 maart is de Statendag en eventueel uitleg over het Inpassingsplan aan de hand van een presentatie namens de Minister. Op 9 april besluitvorming door PS.

Datum

9 maart 2021

Documentnummer

GS: 4844491

PS: 4853321

Bijlagen

1. Concept-vooroverlegreactie
2. Samenvatting Inpassingsplan
3. Inpassingsplan
4. Landschapsplan
5. Samenvatting MER
6. Kaartbeeld 1
7. Kaartbeeld 2
8. Kaartbeeld 3
9. Kaartbeeld 4
10. Kaartbeeld 5
11. Kaartbeeld 6
12. Kaartbeeld 7

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer P.M.A. van Beek, (06) 55 68 66 04,
pvbeek@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevr. G. Toenbreker, gtoenbreker@brabant.nl.